

Faizlerdeki yükseliş ve Çin'de COVID-19 kısıtlamalarının artırılması risk iştahını zayıflatıyor

Küresel piyasalarda risk iştahı dün zayıf tamamlandı. ABD Merkez Bankası'nın (Fed) güvercin olarak okunan mesajlarının ardından gözlenen toparlanma kısa süreli oldu ve dün riskli varlıklar satış baskısı altında kaldı. Söz konusu eğilimde ABD 10 yıllık tahvil faizindeki hızlı yükseliş etkili oldu. İngiltere Merkez Bankası (BoE) beklentiler dahilinde para politikası faizini artırırken, büyüme görünümüne dair karamsar bir tablo çizdi. BoE ekonominin bu yıl resesyona girebileceğini söylerken, enflasyonun çift haneye çıkacağı tahminini paylaştı. Ayrıca jeopolitik belirsizliklere dair haber akışı karışık bir görünüm ortaya koydu. Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Rusya'ya yönelik petrol ambargosu planını Avrupa Parlamentosu'na sunarken, basında yer alan haberlere göre üye ülkelerin bazıları plana itirazda bulunuyor. Öte yandan, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü ve müttefikleri (OPEC+) Haziran'da günlük ham petrol üretiminde 432 bin varillik artış konusunda anlaşmaya vardı. Bu gelişmeler ve haber akışı altında dün ABD 10 yıllık tahvil faizi 9 baz puan artışla %3,03'e çıktı. Dolar hem diğer gelişmiş ekonomi hem de gelişmekte olan ekonomi para birimleri karşısında güçlendi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,5, ABD borsalarındaki sert satışlarla MSCI dünya hisse senedi endeksi %2,8 düşüşle gününü tamamladı. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,7 artarken, altın fiyatı %0,2 geriledi.

Türk finansal piyasalarda karışık bir seyir gözlemlendi. Nisan'da enflasyon beklentilerin üzerinde artarken, detaylar zirvenin henüz görülmemiş olabileceğine işaret etti. Ticaret Bakanlığı öncü verileri Nisan'da dış ticaret açığındaki genişlemenin sürdüğünü gösterirken, imalat sanayi satın alma yöneticileri endeksi (PMI) art arda ikinci ay daralma bölgesinde kaldı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endekslerinin her ikisi de %1,5 oranında yükseliş kaydetti. Uzun vadeli TL cinsi tahvil faizleri ve ülke risk primi yükselirken, TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,5 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	14.85 ▲ 0.8%	BİST 100	2,466 ▲ 1.5%
TR 2Y	21.69 ▢ 0 bp	TR 10Y	21.69 ▲ 40 bp
DXY	103.8 ▲ 1.1%	MSCI Dünya	2,784 ▼ -2.8%
Altın (ons, \$)	1,877 ▼ -0.2%	ABD 10Y	3.03 ▲ 9 bp
Brent (varil, \$)	110.9 ▲ 0.7%	Karbon (ton, €)	88.9 ▲ 0.7%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.8%
Dolar/Güney Afrika Randı	3.5%
Dolar/Brezilya Reali	2.2%
Dolar Endeksi	1.1%
Dolar/Meksika Pesosu	1.0%
Dolar/Japon Yeni	0.8%
Euro/Dolar	-0.8%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-1.0%
Dolar/Rus Rublesi	-1.8%
İngiliz Sterlini/Dolar	-2.0%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0.2%
MSCI Asya Pasifik	-0.1%
MSCI GOÜ	-0.5%
MSCI GOÜ Avrupa	-0.8%
MSCI Avrupa	-0.8%
MSCI Latin Amerika	-2.5%
MSCI Dünya	-2.8%
MSCI Kuzey Amerika	-3.6%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru Endeksi	Nisan		54,0
ABD	Tarım Dışı İstihdam (bin kişi, aylık değ.)	Nisan	391	431

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni güne de küresel piyasalar zayıf başladı. Dünkü fiyatlamaya dinamiklerine ek olarak Çin'de COVID-19 salgınına sınırlamak üzere kısıtlama tedbirlerinin artırılması riskli varlıklarda satış baskısını artırıyor. Günün ilerleyen saatlerinde salgın ve jeopolitik gelişmelere yönelik haberlere ek olarak ABD'de Nisan ayı tarım dışı istihdam verileri takip edilecek. Yurtiçinde TCMB Nisan ayı Fiyat Gelişmeleri notunu ve reel efektif döviz kuru endeksini açıklayacakken Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının önemli olabileceği düşünülüyor.

BoE beklentiler dahilinde para politikası faizini artırırken, büyüme görünümüne dair karamsar bir tablo çizdi. Bazı üyelerin daha fazla faiz artırımına gidilmesi yönünde oy kullanmalarına rağmen, BoE para politikası faizini piyasa ortalama tahminleriyle uyumlu olarak %0,75'ten Şubat 2009 sonrası en yüksek seviye olan %1,00'a çıkardı. Dokuz üyenin üçü faiz artırımının 50 baz puan olması yönünde oy kullanırken, karar oy çokluğu ile alındı. Bununla birlikte BoE, ekonominin bu yıl resesyona girebileceği uyarısını yaparken, enerji fiyatlarının enflasyonu çift haneli seviyelere çıkarabileceğini belirtti. Bilançosundaki menkul kıymetlerin yıl sonuna doğru doğrudan piyasaya satışına dair program üzerinde çalışıldığını ve Ağustos ayında süreç konusunda açıklama yapılabileceği ifade edildi.

Çekya ve Şili merkez bankaları beklentilerin üzerinde faiz artırımlarına gittiler. Çekya Merkez Bankası (CNB) %5,00 olan para politikası faizini 50 baz puan olan beklentilerin üzerinde 75 baz puan artırarak %5,75'e çıkardı. Şili Merkez Bankası (BCC) %7,00 olan para politikası faizini 125 baz puan artırarak %8,25'e yükseltti.

Nisan'da aylık tüketici enflasyonu piyasa ortalama beklentilerinin üzerinde gelirken, detaylar genele yayılan yukarı yönlü baskının sürdüğünü teyit etti. Genel tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) Nisan'da aylık bazda %7,3 artarken, yıllık enflasyon Mart ayındaki %61,1'den serinin yeni rekor seviyesi olan %70,0'a yükseldi. Aylık bazda %13,4 artan gıda ve alkolsüz içecekler ana grubu genel enflasyona 3,5 yüzde puan ile en yüksek katkıyı yaptı. Gıdayı doğal gaz zammının etkisiyle konut grubu ve akaryakıt fiyatlarının ikincil etkileriyle taşımacılık faaliyetleri kaynaklı olarak ulaştırma grubu izledi. Mal fiyatlarında genel olarak döviz kurundan geçişkenliğin etkisi sürerken, hizmetlerde ikincil etkiler ve beklentilerdeki bozulma ile enflasyonist baskı belirgin oldu. Nisan'da B endeks aylık bazda %5,6 artarken, yıllık enflasyon %51,3'ten %57,2'ye yükseldi. Aynı dönemde C endeksteki aylık artış %4,5 olurken, yıllık enflasyon %48,4'ten %52,4'e çıktı. Öte yandan, çekirdek enflasyon olarak izlenen endekslerin mevsimsel etkilerden arındırarak hesaplanan momentum göstergeleri Nisan'da gerilemeye devam etti. Ancak yayılım göstergesi bu dönemde artış kaydederek ikincil etkiler kaynaklı risklerin sürdüğüne işaret etti.

Yurtiçi üretici fiyatları endeksi (Yi-ÜFE) Nisan'da hızlı artışını sürdürdü. Nisan ayında Yi-ÜFE bir önceki aya göre %7,7 artarken, genel ÜFE yıllık enflasyonu Mart ayındaki %115'ten %121,8'e yükseldi. ÜFE-TÜFE arasındaki fark ise 53,8 yüzde puandan 51,8 yüzde puana, altı ay sonra ilk kez geriledi. Bu dönemde imalat sanayi ÜFE'de aylık artış %7,3 olurken, imalat sanayi yıllık enflasyonu %106,6'dan %112,1 seviyesine çıktı. Ana harcama grupları içerisinde ara malı fiyatları yıllık enflasyonunda yükseliş duraksarken, diğerlerinde hızlanma sürdü.

İSO/Markit imalat sanayi PMI Nisan'da daralma bölgesinde kaldı. Mart ayında 49,4 olan imalat sanayi PMI Nisan'da 49,2 değerini aldı. Talep yetersizliği, fiyat yönlü baskılar ve Ukrayna'daki savaş, üretimde azalışa yol açan faktörler olarak öne çıktı. Yeni siparişlerde devam eden yavaşlama eğilimi talebin kırılma olduğunu işaret etti. Firmalar, fiyatlardaki artış nedeniyle yeni sipariş almakta zorluk yaşadığını belirtirken, girdi fiyatları enflasyonu üst üste dördüncü ay azalarak karışık bir görünüm çizdi. Toplam yeni siparişler üst üste yedinci ay gerilerken, yeni ihracat siparişleri Ocak ayından beri ilk kez yavaşladı. Teslimat sürelerindeki uzama ise yerini yatay bir seyre bıraktı.

Ticaret Bakanlığı öncü verilerine göre Nisan'da dış ticaret açığında genişleme sürdü. Nisan'da ihracat yıllık bazda %24,6 artışla 23,4 milyar dolara çıkarken, ithalat %34,9 artarak 29,5 milyar dolara ulaştı. Böylece Nisan 2021'de 3,1 milyar dolar olan dış ticaret açığı 6,1 milyar dolara genişledi. İthalattaki hızlı artışta enerji fiyatlarının etkisi gözlenirken, ihracat tarafında gelişmiş ekonomilerdeki güçlü tablo ve gelişmekte olan ekonomiler tarafında ayrışma öne çıktı.

Şirket ve Sektör Haberleri

Şişecam bu yılın ilk çeyreğinde 3,6 milyar TL net dönem kârı açıkladı. Şişecam'ın KAP'a yaptığı açıklamaya göre, şirketin konsolide hasılatı yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık %200 artarak 17 milyar TL oldu. Satışlar içerisinde Türkiye 5,9 milyar TL ile en büyük pazar olurken, Türkiye'yi 5,2 milyar TL ile Avrupa ve 2,7 milyar ile Amerika takip etti.

Ulusal Süt Konseyi, 15 Mayıs 2022'den itibaren geçerli olmak üzere soğutulmuş çiğ süt tavsiye satış fiyatını litre başına 7,50 lira olarak belirledi. Bir önceki tavsiye fiyat 5,70 lira seviyesindeydi.

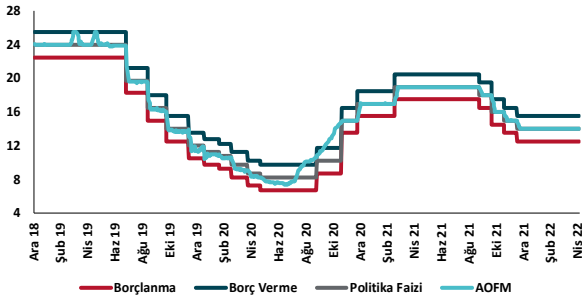
Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) COVID-19 kaynaklı "ek ölüm oranı" hesaplamasının sonuçlarını açıkladı. DSÖ, 2020 ve 2021 yıllarında görülen yaklaşık 15 milyon can kaybının COVID-19 ile doğrudan veya dolaylı bağlantısı olduğunu kaydetti. Toplam ek ölüm sayısının %81'ini orta gelirli, %4'ünü düşük ve %15'ini yüksek gelirli ülkeler oluşturdu. Can kayıplarının cinsiyet dağılımında ise erkekler toplam sayının %57'sini, kadınlar ise %43'ünü oluşturdu.

Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği'nin (ACEA) açıkladığı verilere göre, AB'de bu yılın ilk çeyreğinde elektrikli otomobil satışları yıllık %53,4 artarak 224 bin 145 adede ulaştı. Böylece söz konusu dönemde, elektrikli ve çeşitli hibrit otomobillerin toplam satışlardaki payı %44'e ulaştı.

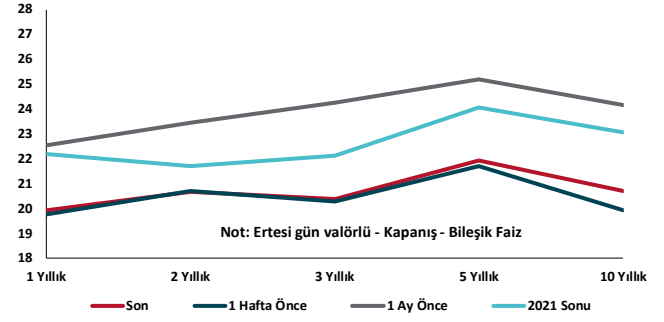
Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin 2030 yılına kadar 1.000 gigavat (GW) güneş enerjisi kapasitesine sahip olması gerekiyor. Bloomberg haberine göre, üye ülkelerden Avusturya, Belçika, Litvanya, Lüksemburg ve İspanya'nın, Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Frans Timmermans ve AB Enerji Komiseri Kadri Simson'a hitaben yazdığı mektupta AB'nin güneş enerjisi kapasitesinin 2030 yılına kadar 1.000 GW'ye yükseltilmesi gerektiği belirtilirken, AB'nin 2030 yılına kadar en az 70 milyon güneş enerjisi çatısı yerleştirebileceğine işaret ediliyor.

2021 yılında Türkiye'nin gümüş üretimi %38 arttı. Uluslararası Gümüş Enstitüsü tarafından yayınlanan rapora göre, dünyanın en büyük 20 üretici ülkesi arasında yer alan Türkiye, 2021 yılında gümüş üretimini %38 artırarak 5,5 milyon onsa yükseltti. Türkiye, bu yüzde büyüme oranı ile yüzde bazında üretimini en çok artıran üçüncü ülke oldu. Raporda, küresel gümüş üretiminin ilgili dönemde %5,3 artarak 822,6 milyon onsa yükseldiği belirtilirken 2022 yılında %2,5'lik bir büyüme beklendiğine işaret edildi.

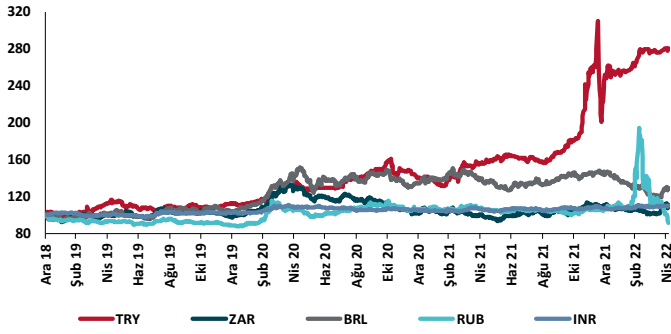
TCMB Faiz Koridoru

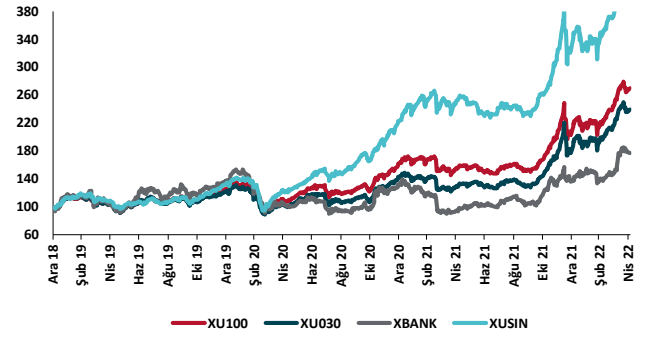
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

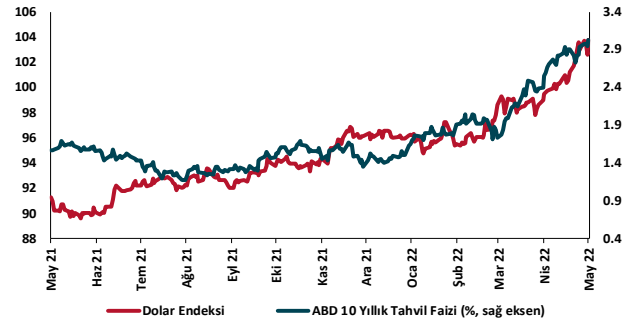
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

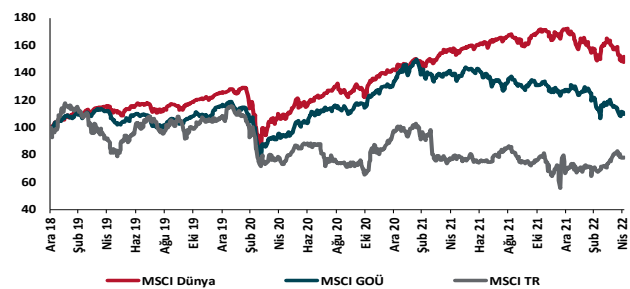
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

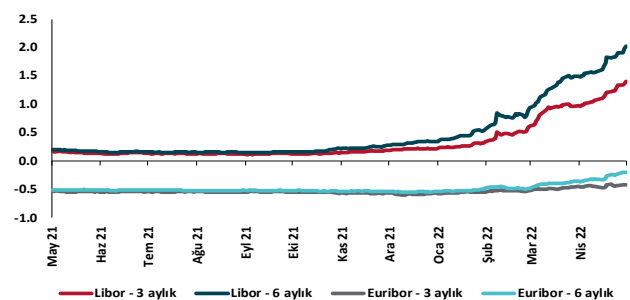
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.